

25 november 2016

Till Myndigheten för
delaktighet

Synpunkter på rapporten

En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle

Idéburna skolors riksförbund har tagit del av rapporten En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle och vill framföra följande synpunkter utifrån de avsnitt som handlar om utbildning:

Vi instämmer i rapportens effektmål att personer med funktionsnedsättning i alla åldrar ska ha jämlika möjligheter att tillgodose sig utbildning med hög kvalitet på samtliga utbildningsnivåer utifrån egna förutsättningar och behov. Vi instämmer även i de formulerade resultatmålen om tillgänglighet, lärares kunskaper om hur funktionshinder kan förebyggas och avhjälpas samt att digitala lösningar ska säkerställas.

Rapporten tar upp strukturella hinder för rätten att välja skola för vissa elever med funktionsnedsättning och att detta innebär diskriminering enligt artikel 2 i FN:s barnkonvention. Här nämns skollagens skrivningar som ger skolor rätt att neka vissa elever plats på grund av ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. Detta gäller även rätten till skolskjuts som kan nekas om eleven väljer en annan skola än den de placerats i. Idéburna skolors riksförbund instämmer i kritiken, men vill samtidigt framhålla att en rättighet för alla att välja skola också måste kopplas till att nödvändiga resurser följer eleven till den skola man valt.

Rapporten lyfter även frågan om mobbing, våld och vantrivsel där risken att bli utsatt för mobbing enligt Folkhälsomyndighetens undersökning är nära dubbelt så hög för barn med funktionsnedsättning jämfört med andra barn i undersökningen. Dessa barn upplever även ett mindre stöd från lärare och annan skolpersonal. Detta är naturligtvis mycket allvarligt och bör kopplas till det andra resultatmålet om kunskap om funktionshinder hos lärare och annan skolpersonal. Utbildningsinsatser kring alla dessa frågor bör därför anordnas och göras öppna och tillgängliga för alla som arbetar inom skolan, oavsett huvudman. Vi instämmer i rapportens uppfattning att en stärkt kompetens hos lärare kommer att ge fler elever med olika funktionsnedsättningar möjlighet att tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen, men att samtidigt alltid kommer att finnas ett behov av att tillgängliggöra utbildningen för

enskilda elever med hjälp av särskilt stöd. Skolinspektionens granskningar visar att barn och unga med funktionsnedsättning inom förskolan och grundskolan inte alltid får det stöd de behöver och att det ofta tar för lång tid innan stödet sätts in. Rapporten lyfter här även resultat från olika studier som visar att särskilt elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, både med och utan diagnos, löper risk att falla mellan stolarna så att de inte får tillräckliga stödinsatser. Stadieövergångar och byte av skola innebär ofta att kontinuiteten i stödinsatser bryts vilket får negativa konsekvenser för barnet /eleven. Idéburna skolors riksförbund delar denna problembeskrivning och vi menar att ansvaret för att information och rätt resurser följer barnet bör ligga tydligt hos barnets hemkommun. Med en väl utbyggd elevstödsorganisation i alla kommuner bör det finnas goda möjligheter att ha en kontinuitet kring det enskilda barnet så att varje skolbyte kan förberedas med rätt insatser och rätt resurser redan innan barnet kommer.

Sammanfattningsvis instämmer Idéburna skolors riksförbund i den bild som rapporten ger och ser positivt på möjligheten att förverkliga rapportens förslag. Vi hoppas att alla kommuner också tar sitt ansvar för dessa frågor och skapar bra stödstrukturer i varje kommun. Utifrån en sådan organisation borde det även vara möjligt att arbeta med kunskapsspridning och utbildningsinsatser kring hur funktionshinder kan förebyggas och avhjälpas.

Stockholm 2016 - 11-25

Håkan Wiklander, ordförande
Idéburna skolors riksförbund

Birgitta Ljung
Idéburna skolors riksförbund